

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תלה"מ 18-10-56475 פלוגית נ' אלמוני
תלה"מ 18-09-14935

בפני כב' השופט ארנון קימלמן

התובעת פלוגית
ע"י ב"כ שמחי וכניס

נגד

הנתבע אלמוני
ע"י ב"כ עו"ד דקלה אסידו חכים

פסק דין

בפניי שתי תביעות אשר מתנהלות בין הצדדים כמפורט להלן:

תלה"מ 18-09-14935 - תביעה לאכיפת זמני שהות אותה הגישה התובעת הגב' XXX (להלן: "האם" או "התובעת") כנגד הנתבע מר XXX (להלן: "האב" או "הנתבע") ביום 7.9.18.

תלה"מ 18-10-56475 - תובענה לפירוק שיתוף ואיזון משאבים אשר הוגשה ע"י האב ביום 23.10.18 כנגד האם.

רקע עובדתי וטענות הצדדים

1. הצדדים נישאו זה לזו כדמו"י בשנת 2006.
2. מנישואים אלו נולדו הקטינים XXX (ת.ל.), XXX (ת.ל.) ו- XXX (ת.ל.) (להלן: "הקטינים").
3. הרקע לסכסוך הגירושין ולפרידה של בעלי הדין פורט בכתבי הטענות ובתצהירים ואין מקום לחזור על הדברים, מה גם שאין רלבנטיות רבה לסיבת הקרע ו/או הגירושין.

4. בין הצדדים התנהלו הליכים קודמים וביניהם תביעת משמורת והסדרי שהות, תביעה למזונות וערעור על החלטת רשם (להלן: "תלה"מ 18-04-15526, תלה"מ 18-04-15014 וע"ר 02-34584-19"). ביום 26.6.18 ניתן פסק דין בהעדר הגנה במסגרתו נקבעו מזונות עבור הקטינים בסך של 4,000 ₪ כולל תשלום עבור מדור, בנוסף נקבעו זמני שהות של האב עם הקטינים.

5. זמני השהות נקבעו כדלקמן:

האב יאסוף את הקטינים בכל יום ג' מהמסגרת החינוכית בשעה 14:00 ויחזירם לבית האם בשעה 16:00. ובכל יום ד' מהמסגרת החינוכית בשעה 13:30 ויחזירם לבית האם בשעה 18:00. בנוסף האב יאסוף את הקטינים בכל יום שישי מהמסגרות החינוכיות ויחזירם לבית האם במוצאי השבת.

תביעה לאכיפת זמני השהות

טענות הצדדים

טענות התובעת

6. לטענת האם, האב עושה דין לעצמו למן היום בו ניתן פסק הדין ומפר את זמני השהות שנקבעו, תוך רמיסת כבודה של התובעת והתנערות מוחלטת מחובתו ההורית.

7. עוד טוענת התובעת כי, בהפרת זמני השהות, הנתבע מסב לה נזקים כלכליים וכן מאיין את יכולתה לנהל אורח חיים תקין ומסודר, וכן לשמור על מקום עבודה יציב הדורש זמינות ויציבות.

8. לשיטתה של התובעת, היא סבלה, ואף עודנה סובלת מנזקים כלכליים חמורים עקב הפרותיו החוזרות של הנתבע את זמני השהות שלו עם הקטינים. כל זאת, בנוסף לנזקים הרגשיים והנפשיים עמם מתמודדים הקטינים בשל ההפרות.

9. עוד טוענת התובעת כי התנהלותו של הנתבע גורמת לה לנזקים קשים ולהוצאות כספיות רבות ולכן יש להטיל סנקציה כספית כנגד הנתבע בכל מקרה בו יפר את זמני השהות שנקבעו.

טענות הנתבע

10. לטענת הנתבע, דווקא האם היא זו שמערימה קשיים על האב ומונעת ממנו לקיים את זמני השהות שנקבעו בפסק הדין. לדבריו, הוא רואה חשיבות גדולה במקור פרנסת האם והוא מעולם לא חיבל בפרנסתה.

11. אדרבה, לטענת האב הנתבע התובעת נוהגת בחוסר תום לב ועליה לגלות גמישות בזמני השהות לנוכח העובדה שהאב מתגורר בבית הוריו ויש להתחשב במצבם הבריאותי, וכן לנוכח אופי עבודתו הקשה והמאומצת.

12. עוד ובנוסף טוען הנתבע כי לא זו בלבד שהקשר בינו לבין הקטינים חזק ויציב, אלא שהוא מעורב בכל תחומי חייהם ודואג לצרכיהם הפיזיים והנפשיים. לדבריו התובעת, חדשות לבקרים, מוציאה דברים מהקשרם, מעוותת את המציאות ומגזימה בתיאורים בכדי להשחיר את האב בעיני בית המשפט וליצור ספק ביכולתו ההורית.

13. באשר לבקשת התובעת להטלת הסנקציה הכספית עותר הנתבע לחיובה של האם בגין ביטול המפגשים של הקטינים עימו.

14. הנתבע עתר לשינוי זמני השהות שנקבעו בפסק הדין והתאמתם למציאות הקיימת בה הנתבע מתגורר בבית הוריו ועליו לעבוד שעות רבות בכדי לשלם את החובות המשותפים.

ההליך הדיוני, תסקירי העו"ס

15. ביום 18.11.21 התקבל תסקיר ראשון מטעם העו"ס לסדרי דין ב.....

16. המלצת העו"ס היא כי האב יאסוף את הקטינים בכל יום שלישי מהמסגרת החינוכית ועד השעה 16:00. בכל סוף שבוע בו הקטינים שוהים אצל האב יתקיים מפגש נוסף ביום רביעי ובכל סוף שבוע שהקטינים שוהים עם האם יתקיים מפגש נוסף ביום ראשון.

בנוסף אחת לחודש האב יאסוף את הקטינים ביום שישי מהמסגרות החינוכיות ויחזירם למסגרות החינוכיות ביום ראשון. וכן אחת לחודש האב יאסוף את הקטינים שעה לפני כניסת השבת בשעון חורף ושעתיים לפני כניסת השבת בשעון קיץ ויחזירם למסגרות החינוכיות ביום ראשון.

17. נוכח התנגדות הצדדים להמלצות התסקיר ניתנה החלטתה של כב' השופטת אביבית נחמיאס במסגרת פרוטוקול הדיון מיום 19.11.18 המורה על הצדדים לפעול בהתאם לפסק הדין שניתן ביום 26.6.18.

18. ביום 15.1.19 הוגש תסקיר משלים. המלצת העו"ס היא כי האב יאסוף את הקטינים בכל יום שלישי ויחזירם למסגרת החינוכית ביום רביעי. כן בכל יום רביעי האב יאסוף את הקטינים מהמסגרות החינוכיות ויחזירם לבית האם בשעה 19:30. ובכל סוף שבוע שני בהתאם לפסק הדין מיום 26.6.18.

19. נוכח רצונו של האב להרחבת זמני שהות עם הקטינים, הוגש תסקיר משלים נוסף ביום 16.5.19 במסגרתו המליצה העו"ס כי ההסדר יימשך כפי הנוהג כיום. ביום שלישי האב יאסוף את הקטינים ויחזירם למסגרת החינוכית ביום רביעי. ביום רביעי האב יאסוף את הקטינים מהמסגרת החינוכית וישיבם לבית האם בשעה 20:00 ובכל סוף שבוע שני האב יאסוף את הקטינים מהמסגרות החינוכיות ביום שישי ויחזירם למסגרות החינוכיות ביום ראשון.
20. לאור טענות האם כי האב אינו מקיים את זמני השהות ניתנה החלטתי להגשת תסקיר משלים נוסף.
21. כמו-כן, ביום 11.9.19 הגישה האם בקשה לביזיון בית המשפט במסגרתה עתרה לחייב את האב בסך של 1,000 ₪ עבור כל מפגש שלא יתקיים בינו לבין הקטינים.
22. ביום 13.2.20 הוגש תסקיר משלים נוסף במסגרתו ולבקשת האב נוכח אילוצים ממקום עבודה המליצה העו"ס כי זמני השהות בין האב לקטינים יתקיימו בימים שני ורביעי.
23. ביום 26.4.20 הגישה האם בקשה נוספת במסגרתה ביקשה לחייב את האב בסך של 500 ₪ עבור כל מפגש שלא יתקיים בינו לבין הקטינים.
24. ביום 30.6.20 הוגש תסקיר משלים נוסף לתיק במסגרתו הומלץ להגביר את מחויבותו של האב לעמידה בזמני השהות של האב כפי שנקבעו.
25. ביום 1.7.20 התקיים קדם משפט נוסף במסגרתו הורה בית המשפט כי על האב לקיים את הוראות העו"ס לסדרי דין בעניין זמני השהות באופן דווקני ולדאוג בעצמו לסיוע מבלי להטיל את הנטל הזה על כתפי האם, כאשר על האב ליטול את הקטינים ישירות ממסגרות החינוך כאשר בימי שני זמני השהות כוללים לינה ועל האב להחזיר את הקטינים למסגרת החינוכית, וביום רביעי ללא לינה, האב יחזירם לבית האם עד השעה 20.00. בנוסף, האב ייקח את הקטינים בכל שבת שניה, החל מיום שישי בשעה 12.30 ויחזירם במוצאי שבת.
26. על אף החלטתי בפרוטוקול הדיון מיום 1.2.20, ביום 2.7.20 הגישה האם בקשה נוספת להטלת קנס כספי על האב בגין הפרת זמני השהות.

דיון והכרעה

27. לאחר שעיינתי בחומר שהוצג בפניי ובטענות הצדדים, סבורני כי יש לדחות טענת האם להטלת סנקציה כספית על האב, ואסביר.

28. ראשית, טענה זו לא הוזכרה בסיכומיה ומכאן שדינה כדין טענה שנזנחה. כפי שאומר כב' הנשיא המנוח זוסמן בספרו **סדרי הדין האזרחי**, מהדורה שביעית-1995, עמוד 512, המובא גם בספרו של גורן, **סוגיות בסדר דין אזרחי** (מהדורה שביעית) ע' 251:

"דין טענה שנטענה בכתב הטענות, אך לא הועלתה בסיכומים (אם בשגגה ואם במכוון) כדין טענה שנזנחה. לכן לא יתייחס בית המשפט אליה".

ראו גם: ע"א 172/89 **סלע חברה לביטוח בע"מ נ' סולל בונה בע"מ**, פ"ד מ"ז (1), 311.

29. שנית, הפסיקה מצאה לנכון להטיל סנקציות רק באותן סיטואציות בהן הופרו הסדרי ראייה באופן משמעותי עד כדי ניתוק קשר (ראו לעניין זה תמ"ש (חד') 3426/02 וכן תמ"ש (ת"א) 35431-06-11 [פורסם במאגרים]. עם כל הכבוד, סבורני כי אין זה המקרה שבפניי שכן אין המדובר במקרה קיצון המצדיק הטלת סנקציות.

30. עם זאת יש להבהיר ולהדגיש כי הסדרי ראייה הם זכות של הילד ולא בחירה של מי מהוריו. יתרה מזאת, להסדרי הראייה חשיבות עליונה להתפתחות תקינה של הקטינים, ויכולתם לבנות קשרים זוגיים והוריים בעתיד. מכאן שהסדרי הראייה משמרים לקטינים דמות אב ואם ומסייעים בגיבוש זהותם ולכן סדירות ותכיפות הסדרי השהות משמשים אבני בוחן לכך.

31. על חשיבות נוכחות האב בחיי הילדים- ראו בספרה של ד"ר הקר- הורות במשפט, הוצאת הקיבוץ המאוחד 2008- וראו הפרק "אבהות- בין תפקיד התנדבותי לתפקיד מובנה", מהות התפקיד האבהי (עמ' 84), וכמובן "הסדרי ראייה" (עמ' 100 ואילך) וכן "הסדרי ראייה כבסיס לשינויים" (עמ' 121 ואילך) וכן ההפניות שם ובמיוחד למאמרה של גב' אברמוביץ, הארץ, 8/2/02 "אבא לא יבוא יותר".

32. לאור האמור לעיל ההורים מתבקשים לפעול בהתאם לזמני השהות שנקבעו בפרוטוקול הדיון מיום 1.7.20. מצופה מההורים כי יגלו הבנה וגמישות בעניין, מתוך הפנמה עמוקה של חשיבות הקשר של ילדיהם עם שני הוריהם גם יחד.

התביעה הרכושית

33. כאמור ביום 23.10.18 הגיש האב תביעה לפירוק שיתוף ואיזון משאבים במסגרתה ביקש להורות על פירוק שיתוף ואיזון משאבים לרבות בחובות המשותפים אותם צברו הצדדים.

34. לגרסת האב החובות המשותפים נוצרו עקב קריסת עסקו של הנתבע. יובלט כי מרבית החובות שולמו באמצעות מכירת הבית של הצדדים. ברם, נותרו חובות נוספים לבני משפחה, חובות הוצל"פ פתוחים וחובות שעתידים להיפתח.

35. לטענת האב לצדדים החובות הינם ע"ס 226,000 ש"ח כמפורט להלן:

-תיקי הוצל"פ בסך 56,000 ₪;
-חוב לגב' ... (סבתו של הנתבע) בסך 10,000 ₪;
חוב לגב' בסך 5,000 ₪;
חוב ל.... בסך 20,000 ₪;
חוב ל..... בסך 10,000 ₪;
חוב ל..... בסך 5,500 ₪;
חוב בגינו יתבקש סעד הצהרתי בסך של 120,000 ₪ לספק

36. בנוסף טוען הנתבע כי יש להורות על פירוק שיתוף ברכב המשותף מסוג לדבריו התובעת העבירה את הבעלות ברכב לאחותה הגב' XXX, אולם היא זו שעושה שימוש ברכב המשותף.

37. עוד ובנוסף עותר הנתבע לפירוק שיתוף במיטלטלין המשותפים שנותרו בבית המגורים. וכן בזכויות הסוציאליות אותן צברו הצדדים.

טענות האם

38. לטענת האם עסקו של האב קרס וכתוצאה מכך הצדדים נקלעו לתסבוכת כלכלית קשה ולאיבוד קורת הגג שלהם.

39. עוד טוענת האם כי לאחר עזיבתו של האב את בית המגורים הותיר האב חובות חשמל, מים וגז בהם נשאה האם לבד ולכן יש לחייבו להשיב לידיה מחצית מהסכומים בסך של 2,865.56 ₪.

40. עוד ובנוסף טוענת האם כי יש לחייב את האב בסך של 4,275 ₪ בעבור שלושה חודשי שכירות שנותרו לצדדים עד לתום חוזה השכירות.

41. האם גם טוענת כי היא נשאה לבדה בתשלומים עבור הקטינים לרבות תשלום עבור המעון ותשלום לגנים.

42. באשר לרכב, האם טוענת כי במסגרת הליכי הוצל"פ שננקטו כנגד הצדדים עוקלו שני הרכבים המשותפים. בפועל, אימה היא זו שנטלה הלוואה לטובת רכישת הרכב ובפועל הרכב נרשם על שם אחותה של הנתבעת.

43. באשר לחובות המשותפים טוענת האם כי על הנתבע לשאת בחובות לבדו שכן הוא זה שגרם להם, בנוסף לטענתה האב לא צירף ראיות שיתמכו בטענותיו לחובות המשותפים.

44. לבסוף טוענת האם כי ככל שבית המשפט יורה על איזון משאבים בחובות המשותפים הרי שיש להורות על חלוקה בלתי שוויונית בשל התנהלותו הקלוקלת של האב כך שהאב יישא ב-80% מהחובות והאם ב-20% מהחובות.

דיון והכרעה

45. ה צדדים שבפניי נישאו זל"ז בשנת 2006 ולפיכך חל בעניינם המשטר הרכושי הקבוע בחוק יחסי ממון בין בני זוג - התשל"ג - 1973 (להלן: "חוק יחסי ממון").

46. ה לכה היא שכשם שזכאי בן זוג ליהנות מהפירות שנוצרו במהלך החיים המשותפים, כך חייב הוא לשאת גם בעול החובות שנוצרו במהלך החיים המשותפים.

גישה זו, הוחלה בחוק גם ביחס לבני-זוג אשר חל לגביהם הסדר איזון המשאבים לפי חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג - 1973 (ולהלן - החוק).

47. ב שעה שעולה טענה בדבר קיומם של חובות שיש לכוללם בנכסי האיזון, יש להניח תחילה תשתית ראייתית מספקת בדבר קיומם של החובות, מהותם, ומועד היווצרותם, כאשר הנטל בעניין זה מוטל על כתפי הטוען לקיומם של החובות.

48. ל מעשה, ככל שיש לבן הזוג השני טענה כי המדובר הוא בחובות שאינם בני-איזון, מוטל נטל ההוכחה בעניין זה על כתפיו (ראו לעניין זה תמ"ש (ר"ג) 87544/00 ש.ש. נ' ג.ש. (לא פורסם, 31.5.2010) [פורסם בנבו]). כל זאת, ככל שידו משגת הוא ללקט מידע, ולמעט ביחס לחוב שלגביו כל המידע בנוגע לחוב מצוי בידי בן הזוג הטוען לקיום החובות כאמור, שאז יוותר על כתפיו מלוא הנטל להוכיח כי יש לכלול את החוב הנטען בנכסי האיזון.

49. ב פסיקה גובשו מספר חריגים ביחס לחובות אשר יוחרגו ולא ייכללו באיזון המשאבים, כגון חובות שנוצרו כתוצאה מפעילות חריגה של אחד מבני הזוג (תמ"ש (י-ם) 2130/07 נ.ק. נ' ל.ק. (לא פורסם, 6.10.2011)); חובות בעלי אופי אישי מובהק; חובות שמקורם בהפרת נאמנות כלפי בן הזוג השני; חובות שנוצרו ביחס לרכוש נפרד שאינו נכלל בנכסי האיזון, וכדומה (ראו לעניין זה תמ"ש 23591-04-10 נ.ב. נ' ר.ב. (לא פורסם, 2011) [פורסם בנבו], פסקאות 18-19).

50. ה
מקור המשפטי לחיוב בן זוג אחד בחובות בן זוגו מצוי בסעיף 6 לחוק, בגדרו נקבע, כי בעת עריכת איזון משאבים יש להפחית מתוך שווי נכסיו של כל אחד מבני הזוג את שווי החובות המגיעים ממנו.

51. ב
דיון שהתקיים בפניי ביום 11.3.19, הוסכם בין הצדדים כי המועד הקובע לחלוקת הרכוש הינו ה-21.11.17.

חוות דעת המומחה רו"ח עדי חבר

52. ה
מומחה מטעם בית משפט בתחום האקטואריה רו"ח עדי חבר, מונה על מנת להעריך את הזכויות אותן צברו הצדדים במהלך תקופת נישואיהם כאשר המועד הקובע לעניין הפירוד הינו ה-21.11.17.

53. ב
התאם לחוות הדעת נקבע כי לצורך איזון זכויות הצדדים על בסיס מימוש מיידי של הזכויות על הבעל להעביר לאישה סך של 1,225 ₪. עוד נקבע כי על האישה לשאת במחצית מהכספים שישולמו בגין תיקי הוצאה לפועל של האיש כאמור בסעיף 6 לחוות הדעת.

החובות המשותפים

54. לטענת התובע, במהלך החיים המשותפים עם הנתבעת הוא הקים עסק אשר צבר חובות שונים, בגינם אף נמכר ביתם המשותף של הצדדים ועוקלו שני רכבים משותפים. בהמשך אף נפתחו כנגדו תיקי הוצל"פ שמקורם בחובות העסק. לטענתו מדובר בחוב משותף, ויש להשית על האם את מחציתו.

55. כראיה לטענות לעניין מקור החוב צירף האב תדפיסי דו"ח תיקים לחייב מרוכז. התדפיס כולל פירוט שם החייב, שם הזוכה ומועד פתיחת תיק ההוצל"פ (מהם עולה כי התיקים נפתחו בשנים 2015-2018) ואינם כוללים את התשלומים שבוצעו לתיק מאז פתיחתו, אם בוצעו, ותאריכיהם.

56. טענות האב זכו להתייחסות המומחה בחוות דעתו לסוגיה זו, המסכמת את המחלוקת לעניין זה כדלהלן:

"לבעל תיקי חובות בהוצאה לפועל כתוצאה מהפעלת העסק בתוך תקופת השיתוף, ולכן על האישה להשתתף במחצית מכל תשלום שהבעל שילם או ישלם בגין התיקים הר"מ.

שם הנושה	מספר תיק הוצל"פ	סכום חוב עדכני
....	5,466 ₪
....	8,498 ₪
....	1,485 ₪
....	2,552 ₪
....	33,369 ₪
....	5,516 ₪
סה"כ חובות		56,886 ₪

מן הכלל אל הפרט

57. אבחן אפוא את החובות הנטענים בפני התובע אחד לאחד :

חוב בתיק הוצאה לפועל -

..... הינה הזוכה בתיק הוצאה לפועל, התיק נפתח ביום 11.8.15 לפני המועד הקובע כנגד האב בלבד.

חוב בתיק הוצאה לפועל –

..... הינה הזוכה בתיק הוצאה לפועל, התיק נפתח ביום 27.10.15 לפני המועד הקובע כנגד האב בלבד.

חוב בתיק הוצאה לפועל –

..... הינה הזוכה בתיק הוצאה לפועל, התיק נפתח ביום 14.2.16 לפני המועד הקובע כנגד התובע בלבד.

חוב בתיק הוצאה לפועל –

..... הינה הזוכה בתיק הוצאה לפועל, התיק נפתח ביום 7.4.16 לפני המועד הקובע כנגד האב בלבד.

חוב בתיק הוצאה לפועל –

..... הינו הזוכה בתיק הוצאה לפועל, התיק נפתח ביום 17.5.16 לפני המועד הקובע כנגד האב בלבד.

חוב בתיק הוצאה לפועל –

..... הינו הזוכה בתיק הוצאה לפועל, התיק נפתח ביום 1.1.17 לפני המועד הקובע כנגד האב בלבד. בתצהיר עדות ראשית טען האב כי הוא שילם את החוב בסך של 6,000 ₪. האב צירף קבלה עבור תשלום החוב ובקשה לסגירת התיק (ראה ת.ע.ר).

58. כמפורט בתצהיר האב, על האם לשאת במחצית מיתרת החובות אשר נותרו בתיקי ההוצל"פ ולחלופין להשיב לאב מחצית מכל סכום אשר שילם לתיק או ישלם בעתיד לבוא לתיקי ההוצל"פ.

59. אין חולק כי החובות נוצרו בתקופה שלאחר נישואי הצדדים זה לזה וטרם פקיעתם. בנסיבות אלה, חזקה כי החוב הנטען הינו בר איזון, באופן שמעביר את נטל ההוכחה אל כתפי האם כי אין לכלול חוב זה באיזון המשאבים.

60. בנידון דידן, האם לא הכחישה את דבר קיומו של העסק או ניהולו בידי התובע. ואולם, היא טענה כי האב הוא זה שהקים את העסק והעסק הוא שלו ולכן עליו לשאת בחובות אותן יצר. אפס, לא די בכך כדי לשלול הכללת החובות האמורים בין נכסי האיזון, או לשלול קשר לתא המשפחתי, ועל כן טענתה נדחית. זאת ועוד, אין מחלוקת כי העסק בניהולו של האב, היווה מקור לייצור פרנסה ורווחה לתא המשפחתי ולכן בנסיבות אלה, חזקה כי החובות הנטענים הינם ברי איזון.

61. לאור האמור לעיל אני מורה כי האם תישא ב-50% מיתרת החוב שנותרה בתיקי ההוצאה לפועל המפורטים לעיל. בנוסף, האם תשלם לאב סך של 3,000 ₪ בעבור מחצית מסכום ששולם על ידו לצורך סגירת תיק הוצאה לפועל – בתוך 30 יום שאם לא כן, יישא הפרשי ריבית והצמדה ממועד החיוב ועד לביצוע התשלום בפועל.

חוב בתיק הוצאה לפועל –.....

62. הינה הזוכה בתיק הוצאה לפועל, התיק נפתח בחודש פברואר 2019 לאחר המועד הקובע כנגד התובע בלבד. בתצהיר עדות ראשית טען התובע כי הוא שילם את החוב בסך של 3,450 ₪. התובע צירף קבלה עבור תשלום החוב (ראה ת.ע.ר.).

63. לטענת האם בחודש יוני 2018 היא עברה לחברת ... והחזירה את הציוד של ... ולכן מדובר בחוב של האב בלבד שנוצר לאחר המועד הקובע.

64. האב נשאל בחקירה הנגדית לעניין החוב ב... והוא השיב כדלקמן (ראו עדותו בעמ' 17 ש' 15-29 לפרוט'): :

ש"ת. תמשיך

ת. ושילמתי עוד 3,500 ₪ ל.... זה מה ששילמתי כרגע, שני תיקים. אחד 6,000 ש"ח והשני 3,500 ש"ח.

ש. **XXX אומרת שהחוב ב... זה חוב אישי שלך שנצבר אחרי מועד הפירוד.**
למה אתה מבקש להטיל את החוב גם עליה?

- ת. אני מעולם לא הייתי ב..... יש לי טלפון מהעבודה. זה היה כבלים.
- ש. אני מסתכלת על הקבלה שאתה שילמת ב..., מופיע פה רק מועד תשלום ולא מופיע ממתי החוב. XXX אומרת שאתם נפרדתם, באותו תאריך בנובמבר 17', היא הייתה צריכה לפנות את הדירה והיא מסרה לך את כל הציוד של ... כי הוא היה על שמך והיא גם עברה לחברת כבלים אחרת אז החוב של הוא למעשה חוב שלך והוא אחרי נובמבר 2017, אחרי מועד הקרע.
- ת. היא החזירה לי את הבגדים, זה מה שהיא החזירה לי. בגדים ודברים אישיים, לא יותר מזה.
- ש. יש לך הוכחה לגבי איזו תקופה החוב הזה? תפנה אותי לנספח שמופיע בו איזושהי ראיה שהחוב הזה נצבר לפני נובמבר 2017.
- ת. יש קבלות. את יכולה לבדוק את זה."

65. בהעדר תשתית ראייתית מספקת לשם הוכחת מהות החוב ומועד היווצרות החוב, האם החוב נוצר בתקופת החיים המשותפים או שמא לאחר המועד הקובע, לא ניתן לחייב התובעת בגין רכיב זה. אוסיף ואציין לעניין זה כי האב הסתפק בטענותיו בתצהיר מטעמו, בו ציין כי החוב הוא חוב משותף ועל האם לשאת במחציתו מבלי לפרט מהותו ומועד היווצרות החוב. אפס, הוא לא טרח לצרף מסמך כלשהו לביסוס טענותיו ועל לכן אני דוחה טענה זו.

66. חובות לבני המשפחה

האב גם טוען כי בתקופה החיים המשותפים הצדדים נטלו הלוואות מבני משפחה ועליהם להחזירן כעת. ואולם, גם לעניין זה האב לא צירף אסמכתאות להוכחת חובות אלו ולא זימן לעדות את בני המשפחה לצורך תמיכה בטענותיו.

הימנעות מהבאת ראיות

67. הלכה פסוקה היא כי הימנעות מהבאת ראיה אשר עשויה לתרום לגילוי האמת או להוות תימוכין לטענות צד להליך, יש בה כדי ליצור חזקה לרעת הצד הנמנע מהבאת הראיה ואף להוות חיזוק למשקל ראיות הצד שכנגד, כך נפסק כי:

"מעמידים בעל דין בחזקתו שלא ימנע מבית המשפט ראיה שהיא לטובתו ואם נמנע מהבאת ראיה רלבנטית שהיא בהישג ידו, ואין לו כל הסבר סביר, ניתן להסיק שאילו הובאה הראיה הייתה פועלת נגדו. כלל זה מקובל ומושרש בן במשפטים אזרחיים והן במשפטים פליליים וככל שהראיה יותר משמעותית כן רשאי בית המשפט להסיק מאי הצגתה מסקנות יותר מכריעות ויותר קיצוניות כנגד מי שנמנע מהצגתה".

ראו לעניין זה: ע"א 548/78 שרון נ' לוי, פ"ד לה(1) 736 בעמ' 760, וראה גם: ע"א 465/88 הבנק למימון בע"מ נ' מתתיהו, פ"ד מה(4) 651, בעמ' 659-658, ע"א 3199/93 קראוס נ' ידיעות אחרונות, פ"ד מט(2) 843, 872.

68. במהלך דיון ההוכחות כאשר נשאל האב לעניין המצאת המסמכים הוא השיב כדלקמן (ראו עדותו בעמ' 18 ש' 34-10 לפרוט' מיום 7.6.21):

"ש. כל החובות שאתה טוען לדיני משפחה. איפה הדרישות להחזיר את הכספים האלה?

ת. אני יכול להראות לך, קיבלנו כספים מהמשפחה שלי, ושילמנו לדברים שהיה לנו בהוצל"פ, כשהיינו ביחד.

ש. אני מניחה שעוה"ד שלך אמרה לך שכשמגישים תצהיר צריך לצרף ראיות. אני שואלת מדוע לא צירפת לתצהיר שלך הוכחות לסכומים האלה שאתה אומר שקיבלת, לזה שהמשפחה דורשת את הכספים האלה בחזרה. לא הבאת אף אחד לעדות. לא הבאת תצהיר של אף אחד שנתן את הכסף. על סמך מה אתה בונה את הטענה הזאת בסעיף 17?

ת. לקחנו כסף מהמשפחה, היא יודעת שלקחנו כסף מהמשפחה, זה כסף שקיבלנו במזומן ואם בית המשפט רוצה שאחפור אני יכול להביא. אני לא רוצה כסף לחפש את הדברים האלה, אני באתי לקראת XXX, באתי לדברים שאוכל לחיות חיים נורמליים.

ש. אתה מוותר על הטענות האלה אם אתה לא מחפש את הכסף הזה מXXX?

ת. מה שהצעתי לה, מה שדיברתי איתה, שנשים את הדברים בצד בשביל המשפחה שלי ולהראות לה שאני מוותר על הרבה כסף בשביל כל הדברים האלה. שתבין שזה דבר חשוב לי מאוד. לגבי הקטע של החובות, במידה ואני לא מסתדר אז אני רוצה ללכת, שיהיה לי חשבון בנק, שאני לא אהיה מעוקל. אני רוצה חיים חדשים. אמרתי לה קחי, רוצה לקחת חצי מהתיקים? קחי חצי, רוצה לקחת הלוואה? קחי. שתסגור ודיי.

ש. אתה אמרת קודם משפחה שלי עזרו. עזרו?

ת. הלוו לנו כסף.

ש. יש מסמך הלוואה?

ת. לא

ש. יש מסמך שמישהו דורש את הכסף בחזרה?

ת. ביקשו את הכסף בחזרה. רוצה שאביא לך הוכחות? אביא לך. מה הבעיה?"

69. מכאן, התרשמותי הינה כי האב נמנע מהבאת ראיה היכולה לתמוך בגרסתו ולכן איני רואה לנכון לקבל טענותיו, כי הצדדים נטלו הלוואות מבני משפחתם ועל האם להחזיר מחציתן, מאחר וטענות אלו לא הוכחו באמצעות אסמכתאות וראיות של ממש.

חלוקת הרכוש שלא באופן של מחצה על מחצה

70. במקרה דנן טוענת האם כי מאחר והיא ההורה המשמורן לשלושת ילדיהם המשותפים, בשל העדר מעורבותה ביצירת החובות הנטענים, והואיל והוכח לשיטתה כי האב בגד בה והקצה כספים אל מחוץ התא המשפחתי וכן נוכח פערי ההשתכרות בין הצדדים, הרי שהתקיימו אותן "נסיבות מיוחדות" כאמור בס' 8 לחוק יחסי ממון, תשל"ג – 1973, שבעטיין יש מקום לחלוקת הרכוש שלא באופן שוויוני.

המסגרת הנורמטיבית

71. כאמור הצדדים נישאו זל"ז בשנת 2006 ומשכך, חל עליהם משטר של איזון משאבים בהתאם להוראות חוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973 (להלן: "חוק יחסי ממון").

72. סעיף 5 לחוק יחסי ממון קובע כי עם התרת הנישואין או עם פקיעת הנישואין זכאי כל אחד מני הזוג למחצית שווים של כלל נכסי בני הזוג.

73. עם זאת, סעיף 8 לחוק יחסי ממון מוסיף וקובע כי "בנסיבות מיוחדות המצדיקות זאת" רשאי בית המשפט לקבוע כי איזון שווים של הנכסים בני-האיזון לא ייעשה באופן שווה, אלא לפי יחס אחר שייקבע. וכך מורה אותנו סעיף 8:

"ראה בית המשפט או בית הדין נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, רשאי הוא, לבקשת אחד מבני הזוג – אם לא נפסק בדבר יחסי הממון בפסק דין להתרת נישואין – לעשות אחת או יותר מאלה במסגרת איזון המשאבים:

לקבוע נכסים נוספים על המפורטים בסעיף 5 ששווים לא יאוזן בין בני הזוג;

(2) לקבוע שאיזון שווי הנכסים, כולם או מקצתם, לא יהיה מחצה על מחצה, אלא לפי יחס אחר שיקבע בהתחשב, בין השאר, בנכסים עתידיים, לרבות בכושר ההשתכרות של כל אחד מבני הזוג;

(3) לקבוע שאיזון שווי הנכסים, כולם או מקצתם, לא יהיה לפי שווים במועד איזון המשאבים, אלא לפי שווים במועד מוקדם יותר שיקבע;

(4) לקבוע שאיזון המשאבים לא יתייחס לנכסים שהיו לבני הזוג במועד איזון המשאבים אלא לנכסים שהיו להם במועד מוקדם יותר שיקבע."

74. סעיף 8 לחוק יחסי ממון מכניס מימד של גמישות בהסדר איזון המשאבים האחד של חלוקה שווה, מחצית-מחצית בכך שהוא מקנה לבית המשפט שיקול דעת לחלוקה לפי יחס אחר. סעיף 8 אינו מפרט מהו קנה המידה להפעלת שיקול הדעת של בית המשפט ולאופן הפעלת שיקול הדעת, למעט הקריטריון בדבר קיומן של "נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת".

75. העמדה העקרונית היא כי במסגרת קביעת הנסיבות המיוחדות המצדיקות איזון נכסים בין בני-הזוג באופן שאינו שווה, יש להביט לא רק לעבר העבר אלא גם לעבר העתיד, על-מנת להביא לאיזון משאבים שיאפשר לשני בני-הזוג סיכוי הוגן לקראת החיים שלאחר הפירוד (ראו: ש' שוחט "הלכת השיתוף - מחלוקה שווה לשוויוניות בחלוקה" **ספר שמגר ג** (תשס"ג) 731, 739).

76. בפסיקה נקבע כי סעיף 8 מאפשר גמישות רבה אשר נותנת בידי הערכאה השיפוטית כלים לאזן את הנכסים בין הצדדים באופן הוגן, תוך לקיחה בחשבון של שיקולים כלכליים ואחרים.

ראו לעניין זה: ע"א 1915/91 **יעקובי נ' יעקובי**, פ"ד מט(3) 529, 614 מפי השופטת שטרסברג-כהן, וכן דבריה של הנשיאה השופטת בייניש בבג"ץ 4178/04 **פלוני נ' בית הדין הרבני לערעורים ואח'**. [פורסם בנבו] (מיום 13.12.06).

77. השופטת רוטשילד בתמ"ש (ת"א) 98793/97 **פלוני נ' פלונית**, 11.2.2002 [פורסם במאגרים] מביאה את גישתה של המשפטנית קרוליין ברידג' מניו זילנד כפי שמובאת בתרגום הרצאתו של הנשיא פטריך מהוני בקונגרס הבינלאומי לדיני משפחה (1993) (ראה ספרו של כב' השופט י. גייפמן, **דיני המשפחה בישראל בעידן ביהמ"ש לענייני משפחה** (דיונון) חלק א' 135-134) בהתייחסה לצורך לסטות מחלוקה שוויונית של נכסי בני הזוג, אשר רלוונטית גם לעניינו, לדבריה:

"המטרה של כלל החלוקה השווה היא לא רק לתת תגמול על מאמצי העבר, על בסיס ההנחה שהתקיים שוויון במהלך הנישואין. הנישואין הסתיימו. חייבים להסתכל אל פני העתיד. המטרה האמיתית של החלוקה השווה הינה לספק לבני הזוג סיכוי שווה בעתיד; להשיג תוצאה, המקרבת ככל שניתן לתוצאה שוויונית".

78. כאמור, הסדר איזון המשאבים הוא הסדר רכושי אחיד, עליו מורכב אמצעי מתקן המופעל באמצעות שיקול הדעת המוקנה לבית המשפט בסעיף 8 לחוק. אמת המידה המרכזית שהוצעה להפעלת שיקול הדעת היא זו הנוגעת למאמץ משותף ולמילוי חובותיהם של בני הזוג במסגרת הנישואין ובמיוחד מילוי חובותיהם הכלכליות והתחשבות בפער משמעותי בין מאמצי בני הזוג למען המשפחה (ראו, אריאל רוזן-צבי, **יחסי ממון בין בני זוג** בעמ' 354 ו-357).

79. בנוסף השופטת רוטשילד בתמ"ש (ת"א) 41000/98 **פלוני נ' פלונית**, 6.1.02 [פורסם במאגרים] קובעת כדלקמן:

"בבוא בית המשפט לבחון את אופן איזון הנכסים על בית המשפט להחיל בין השאר גם את עקרון תום הלב. כפי שנפסק בשורה ארוכה של פסקי דין עקרון זה משתרע גם על פעולות משפטיות כדברי כב' הנשיא א. ברק ברע"א 6339/97 **רוקר נ. סלומון**, פד"י נ"ה (1) 199".

80. הנסיבות המיוחדות המתוארות בפסיקה הנן משלושה סוגים עקרוניים (ראה השופט סילמן בתמ"ש (קריות) 18044-02-09 ע"י נ' פ.י (27.1.11) [פורסם במאגרים] וכן רוזן צבי, **יחסי ממון בין בני זוג**, עמ' 353-357):

א. נסיבות הקשורות ביכולות הכלכליות של כל אחד מהצדדים לאחר גירושיהם (יכולת הכנסה, נכסי קריירה וכיו"ב); אלה הן נסיבות "קלאסיות" העונות על הגדרת כב' בית המשפט המחוזי של "חוסר איזון בולט באופן מיוחד", מבחינה כלכלית.

ב. נסיבות הקשורות בהתנהגות מי מהצדדים- מקרים בהם התנהגות הצדדים מביאה לכך שתחושת הצדק מתקוממת כנגד יישום פשטני של הוראות חוק יחסי ממון; כך למשל במקרים של פירוד ממושך בין הצדדים (למול אורך חיי הנישואין), מקרים של הימורים והוצאת נכסים לטובת מעילה באימון (וראה ע"מ (י-ס) 473/03, תמ"ש 43611/98), ויש הסוברים כי גם מקום בו מדובר באלימות- וראה ע"מ (י-ס) 638/04.

ג. נסיבות מיוחדות הקשורות בצבירות הנכסים על שם מי מבני הזוג- מקרה בו לאחד מהצדדים נכסים "חיצוניים" רבים (מירושה או ממתנות), מקרה בו אחד הצדדים בחר להכניס את זכויותיו החיצוניות לתוך הקופה המשותפת בעוד השני מסרב לעשות כן, וכיו"ב (לניתוח נפלא של הסוגיה- ראה פרופ' שחר ליפשיץ, **"יחסי משפחה וממון- אתגרים ומשימות, בעקבות תיקון מס' 4 לחוק יחסי ממון"**, חוקים א 2009, 36-7, במיוחד בעמ' 26 ואילך).

81. בנסיבות שנוצרו סבורני כי בעניין נשוא מחלוקת זו אין כל הצדקה לחלוקה לא שוויונית של מכלול רכוש הצדדים בהתאם לסעיף 8 (2) לחוק יחסי ממון שכן, כפי שנקבע בב"מ 638/04 ח.ר. נ' ר.ר. [פורסם בנבו] (ניתן ביום 23.1.05):

"מן הראוי שהשימוש בסעיף 8(2) לחוק יחסי ממון, ייעשה במשורה, ובמקרים חריגים ביותר. עצם יישומו של סעיף זה, פוגע בוודאות המשפטית ובציפיות הצדדים. כמו כן, יש בו גם משום פגיעה בזכות הקניין של בן הזוג שמחצית הרכוש הינה שלו".

82. מעיון במסמכים ובראיות אשר הוצגו בפניי לא עולה מצב של חוסר איזון בולט בין הצדדים. גם פערי השכר ביניהם אינם משמעותיים.

83. זאת ועוד, בב"מ 7272/10 **פלונית נ' פלוני** [פורסם בנבו] (7.1.14) נקבע כי בגידה במערכת היחסים הזוגית, אינה מהווה "נסיבה מיוחדת" המצדיקה חריגה מאיזון המשאבים השוויוני.

84. מכאן מסקנתי שיש לדחות דרישת האם לחלוקה בלתי מאוזנת של החובות המשותפים.

מיטלטלין

85. האב ביקש לבצע חלוקה של המיטלטלין אשר צברו הצדדים מיום נישואיהם ועד למועד הקובע. יצוין כי האיש לא פירט מהו הרכוש המשותף אשר נצבר ואף לא העריך את שווי. האם טענה כי האב קיבל חדר שינה כולל ארון, שידה, מזרן ומכונת כביסה.

86. על פי הוראת סעיף 10 לחוק המיטלטלין, התשל"א – 1971, (להלן: "חוק המיטלטלין") רשאי בית המשפט לצוות על חלוקת המיטלטלין בעין, או בדרך של מכירתם וחלוקת הפדיון בין הצדדים, או בדרך אחרת הנראית לו יעילה וצודקת בנסיבות העניין.

87. לעניין אופן החלוקה קובע סעיף 10(ב) לחוק המיטלטלין, כי פירוק שיתוף במיטלטלין יעשה בהסכמה בין השותפים ובאין הסכמה על פי צו בית משפט.

88. בנסיבות מקרה זה, הדרך הצודקת והיעילה לצורך הפירוק היא על ידי חלוקה בעין. סבורני כי בנסיבות המקרה אין מקום להערכת שווי רהיטים וציוד חשמלי בידי שנרכשו לפני שנים רבות. אם לוקחים בחשבון הבלאי שעבר על המיטלטלין רק מיום הפרידה מדובר הרי בארבע שנים.

89. בנוסף, ככל שנתחשב בעובדה שרוב המיטלטלין נושאים ותק גדול יותר, נמצא למעשה כי כל ניסיון לערוך פירוק שיתוף בשווי אינו יעיל ויפגע באם (המעוניינת להישאר עם המיטלטלין).

90. לפיכך, הדרך הנכונה והצודקת לפירוק שיתוף מיטלטלין היא שהנתבע יערוך תוך 30 יום שתי רשימות הכוללות יחדיו את כל המיטלטלין ויעביר הרשימות באמצעות ב"כ לידי ב"כ האשה, כאשר לאישה תינתן זכות ראשונים לבחור המיטלטלין באחת הרשימות.

91. מובהר בזאת כי מאחר והאב הודה כי בעת עזיבתו את בית הצדדים קיבל חדר שינה הכולל מיטה, מזרן, ארון שידות, קומודה ומכונת כביסה הרי שגם פריטים אלו צריכים להופיע באחת הרשימות.

הרכב המשותף

92. כאמור, מדובר ברכב בן 14 שנים. הרכב בבעלותה של אחות האם הגב' XXX החל מיום 27.12.15. אולם נמצא בשימושה של האם והקטינים מזה שנים רבות.

93. לטענת האם, אימה הגב' XXX רכשה את הרכב מכונס הנכסים לאחר שעוקל במסגרת הליכי הוצל"פ שננקטו כנגד הצדדים, האם צירפה לתצהיר עדות ראשית מטעמה העתק מסמכי הלוואה (ראו הנספח לתצהיר).

94. עדותו של האב תומכת בטענת האם כי אימה הגב' XXX נטלה הלוואה לצורך רכישת הרכב מכונס הנכסים (ראו דבריו בעמ' 19 ש' 34-26 לפרוט'): :

ש." לגבי הרכב, אני צירפתי לתצהיר של XXX בוודאי ראית את רישיון הרכב שרשום על שם XXX צירפתי את ההלוואה שאימא של XXX, גב' XXX, לקחה מהחשבון שלה. למי אמא של XXX שילמה את הכסף כדי לפדות את הרכב?
ת. (מעייין) לכונס
ש. איזה כונס?
ת. שעיקל לנו את הרכב בהוצל"פ.
ש. תאשר לי בבקשה שבמסגרת החובות כבר מטעם הוצל"פ ולקחו לכם את הרכב הספציפי הזה מהבית על מנת לממש אותו לטובת החובות ואימא של XXX התגייסה, שילמה את הכסף לכונס ולקחה את האוטו בחזרה."

ובהמשך בעמ' 20 ש' 8-1 לפרוט':

ת. אנחנו העברנו את האוטו על שם XXX, אחותה, כי עוה"ד שייצג אותנו היא עבדה אצלו והוא אמר תעבירו לנו את כל הדברים, הנכס שלכם, מה שיש לכם להעביר והעברנו את זה על אחותה כדי שלא יוכלו לעקל.
ש. ובכל זאת עיקלו. אמרת שהכסף שולם לכונס. נכון?
ת. כן
ש. אז הרכב הזה נלקח?
ת. בסופו של דבר הוא נלקח על ידי הכונס. אבל אני לא בא לבקש את הרכב, אני ביקשתי לסגור את העניינים של ההוצל"פ.

95. יובלט כי בדיון ההוכחות הצהירו הצדדים לפרוטוקול כי המחלוקת האחת והיחידה שנותרה עומדת בין הצדדים היא החובות להוצל"פ (עמ' 17 ש' 3-8). יתרה מזאת, האב העיד בחקירתו לפרוטוקול כי הוא אינו מעוניין ברכב המשותף אלא בסגירת החובות המשותפים (ראו עדותו בעמ' 20 ש' 7-8 לפרוט' לעיל).

96. מעבר לדרוש אציין כי הנתבע לא הפריח ולו במאומה את טענת התובעת כאמור בס' 16-17 לתצהיר מטעמה ולאחר מכן גם בס' 43 ו- 47 לסיכומיה לפיהן לא בכדי הרכב לא נרשם על שם הצדדים הואיל ואימה ביקשה שלא יהיה רכוש של הצדדים ולכן גם טרחה לרשום אותו על שם אחותה של התובעת.

97. לפיכך אני מורה כי הרכב המשותף מסוג יוותר בידי התובעת ולא ייכלל במסגרת המיטלטלין המשותפים, וכי אין לנתבע כל חלק בו.

הזכויות הפנסיוניות

98. הצדדים מתבקשים לפעול בהתאם לחוות דעת האקטואר עליה לא חלקו. יצוין כי לא עסקינן בתשלומי איזון משמעותיים וראוי לעשותם כעת ולא לדחותם, מה גם שהאב הסכים לכך בסיכומיו.

99. לפיכך אני מורה לאב להעביר לאם סך של 1,225 ₪. סך זה ישולם לאם על ידי האב בתוך 30 יום שאם לא כן, יישא הפרשי ריבית והצמדה ממועד החיוב ועד לביצוע התשלום בפועל.

סיכום של דבר

100. ההכרעה לעניין התביעה ב- תלה"מ 18-09-14935 הינה כאמור לעיל בסעיפים 28, 29 ו- 32.

ההכרעה לעניין התביעה ב- תלה"מ 18-10-56475 – הינה כאמור לעיל בסעיפים 61, 65, 69, 84, 90, 91 ו- 99.

בנסיבות אני קובע כי כל צד יישא בהוצאותיו.

המזכירות תמציא עותק פסק הדין לב"כ הצדדים ותסגור את התיק.

ניתן לפרסם פסק הדין ללא כל פרטים מזהים.